

отъ тамъ направо за Анкона съ кораба на Працати¹⁾. Презъ м. октомврий сжщата година е била вписана нова осигуровка на кожи отъ търговцитъ Стефано ди Гради, Трояно Черва, Биаджио Гюраси и Биаджио Кладило, които кожи трѣбвало да се натоварятъ върху кораба „Св. Анунциата“, притежание на Елия ди Биаджио²⁾. Сигурно е, че тѣзи търговци имали свои агенти и представители въ Варна, които се грижили за закупуването и складирането на кожитъ на пристанището.

Запазени сж и други сведения за голѣмата износна търговия на града Варна презъ това време. Историка Хамеръ, имайки предъ видъ други източници, съобщава, че презъ варненската митница сж били изнасяни значителни количества жита, платове, дървенъ материалъ, масъ, биволски и волски кожи³⁾. Повече подробности за тази търговия сж указани въ нѣкои арбитражни решения, издадени въ Дубровникъ. Така отъ едно решение отъ 1578 г. се вижда, че въ връзка съ износа на стоки отъ Варна е било образувано съдружие между нѣкои дубровчани, което имало своитъ седалища въ Дубровникъ, София и Анкона⁴⁾. София е билъ главния градъ, отъ гдето е билъ организиранъ износа на стоки, закупувани отъ Провадия, Търново, Шуменъ и Силистра, частъ отъ които били изнасяни по сухо за Дубровникъ, а друга частъ — презъ Варна и Родосто за Анкона.

Присжтствието на дубровнишки търговци въ Варна презъ това време се документира и отъ други източници. Отъ 1578 г. е запазено едно завещание, което е направено въ Варна отъ търговеца Марко Веселичичъ. Понеже билъ много боленъ, той продиктувалъ последната си воля на нѣколцина дубровчани, живущи въ Провадия и Варна⁵⁾. Въ последствие сжщитъ свидетели били разпитани подробно и тѣхнитъ показания възстановили текста на самото завещание.

Отъ началото на 80-тѣхъ години на 16 в. въ София се заселилъ дубровчанина Бенедето Рести. Въ голѣмата му търговска книга сж отбелязани много подробно търговскитъ му връзки съ североизточния край на българскитъ земи — Провадия, Разградъ и Силистра. Естествено би било да се споменава много често и Варна. Този голѣмъ търговецъ, обаче, си служилъ при износа на кожи и други стоки съ пжтищата презъ София за Дубровникъ, или презъ Стара-планина за Родосто. Изглежда, че търговскитъ му връзки съ Варна били доста слаби, понеже тамъ имало само нѣколцина дубровчани, които били въ връзка съ

¹⁾ п. т. т. 147 f. 161V^o (Die XXI Augusti 1561).

²⁾ п. т. f. 201 сл.

³⁾ Hammer. J. Des osmanischen Reichs Staatsverfassung und Staatsverwaltung. Wien 1815. т. I стр. 294.

⁴⁾ „... Dichiariamo che la compagnia fra sudetti Marino e Marco si truova creditrice in Turchia di aspri 86,621 computando le due partite di maggior importanza una di aspri 20,700 da Mattheo di Giacomo Gioni e l'altra di aspri 26,047 da Paolo di Francesco fratello di detto Marco e da molte altre persone come per dui inventarij dati a ciascuno delli detti compagni di piu detta compagnia deve havere in Ancona per mano di Ser Benedetto Gondola da piu debitori scudi 838 di quella moneta che fanno d'oro ducati 621, et grossi 10, li quali crediti per beneficio e con consenso di detti Marino e Marco dichiariamo che esso Marco habbia cura...“ Div. not. т. 121 f. 48V^o.

⁵⁾ Testamentum Marci Eliae Vesselicich Varniae defuncti... Test. т. 45 f. 115 сл